

**Акциялар шығару анықтамалығын
Қазақстан Республикасының Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі
2004 жылғы 13 қыркүйекте тіркеген**

**«ҚазТрансОйл» АҚ акциялар шығару анықтамалығына
№10 өзгеріс**

Акциялар шығару анықтамалығының 1-бөлімінің 10-2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«10-2. Акцияларды қоғам сатып алған кезде акциялар құнын анықтау әдістемесін акционерлердің жалпы жиналысы немесе құрылтай жиналысы бекіткен күн:

Бағалы қағаздардың ұйымдастырылмаған нарығында оларды Қоғам сатып алған кезде акциялар құнын анықтау әдістемесі Қоғамның Жалғыз акционерінің шешімімен бекітілді («ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Басқармасы отырысының 2012 жылғы 3 шілдедегі №75 хаттамасы) және Қоғамның акциялар шығару анықтамалығының ажырамас бөлігі болып табылады.».

**"ҚазТрансОйл" АҚ Жалғыз акционерінің
шешімімен бекітілген
("ҚазМұнайГаз" ҰК АҚ Басқармасы
отырысының 2012 жылғы 3 шілдедегі
№ 75 хаттамасы)**

**"ҚазТрансОйл" АҚ -ның акцияларды ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар
нарығында сатып алуы кезінде олардың құнын айқындау әдістемесі**

1. Жалпы ережелер

1. Осы әдістеме "ҚазТрансОйл" АҚ-ның (бұдан әрі – "Қоғам") акцияларды ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар рыногында сатып алуы кезінде олардың құнын айқындайды және Қазақстан Республикасының заңнамасы мен Қоғам Жарғысына сәйкес әзірленген.

2. Осы әдістеме Қоғамның оның орналастырылған акцияларын:

- акционердің келісімімен қоғамның бастамасы бойынша;

- Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген жағдайларда, акционердің талап етуі бойынша;

- сот шешімі бойынша сатып алуы жағдайларына қолданылады.

3. Осы әдістемеді келесі ұғымдар қолданылады:

Заң - "Акционерлік қоғамдар туралы" Қазақстан Республикасының Заңы;

акционер – акцияның меншік иесі болып табылатын тұлға;

акция – Қоғам шығаратын және Қоғамды басқаруға қатысу, ол бойынша дивиденд және Қоғам таратылған жағдайда оның мүлкінің бір бөлігін алу құқығын, сондай-ақ Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде көзделген өзге де құқықтарды куәландыратын бағалы қағаз;

қор биржасы – акционерлік қоғамның ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған, осы сауда-саттықты ұйымдастырушының сауда жүйелерін пайдалана отырып, оларды тікелей жүргізу арқылы сауда-саттықты ұйымдық және техникалық жағынан қамтамасыз етуді жүзеге асыратын заңды тұлға;

делистинг – бағалы қағаздарды сауда-саттық ұйымдастырушының тізімінен уақытша немесе тұрақты шығарып тастау;

ұйымдастырылған бағалы қағаздар рыногы – эмиссиялық бағалы қағаздар мен өзге де қаржы құралдарының айналым саласы, олармен жасалатын мәмілелер сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады;

ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар рыногы – бағалы қағаздардың айналым саласы, онда бағалы қағаздармен жасалатын мәмілелер сауда-саттықты ұйымдастырушының ішкі құжаттарында белгіленген талаптар сақталмай жүзеге асырылады.

4. Орналастырылған акцияларды Қоғамның сатып алуы оларды кейіннен сату, акционерлер құрықтарын сақтау (Қоғамда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлерге тиісті Қоғам акцияларын сатып алуы міндеті туындағанда) немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның Жарғысына қайшы келмейтін өзге де мақсаттарда жүзеге асырылады.

2. Орналастырылған акцияларды Қоғамның бастамасы бойынша сатып алу

5. Орналастырылған акцияларды Қоғамның бастамасы бойынша сатып алу, Қоғам акцияларын қор биржасында ашық сауда-саттық әдісімен сатып алуы жағдайларын қоспағанда, осы әдістемеге сәйкес жүргізіледі.

6. Орналастырылған акцияларды оларды кейіннен сату мақсатында немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның Жарғысына қайшы келмейтін өзге де мақсаттарда сатып алу Қоғамның бастамасы бойынша акционердің келісімімен жүргізілуі мүмкін.

7. Орналастырылған акцияларды Қоғамның бастамасы бойынша Қоғамның сатып алуы Қоғам Директорлар кеңесінің шешімі негізінде жүргізіледі.

Қоғамның орналастырылған акцияларын сатып алуы туралы Қоғам Директорлар кеңесінің шешімінде ол сатып алатын акциялардың түрлері, саны, бағасы, мерзімі және оларды сатып алу талаптары туралы мәліметтер болуға тиіс.

Қоғамның:

1) Акционерлердің бірінші жалпы жиналысын өткізгенге дейін;
2) акцияларды құрылтайшылар арасында орналастыру қорытындылары туралы бірінші есеп бекітілгенге дейін;

3) егер акцияларды сатып алу нәтижесінде Қоғамның өз капиталының мөлшері Заңда белгіленген ең төменгі жарғылық капитал мөлшерінен аз болса;

4) егер акцияларды сатып алу кезінде Қоғам Қазақстан Республикасының банкроттық туралы заңнамасына сәйкес төлем қабілетсіздігі не дәрменсіздігі белгілеріне сәйкес келсе немесе аталған белгілер Қоғамда оның барлық талап етілетін немесе сатып алу болжанатын акцияларды сатып алу нәтижесінде пайда болса;

5) егер сот немесе Қоғам акционерлерінің жалпы жиналысы оны тарату туралы шешім қабылдаса, өзінің орналастырылған акцияларын сатып алуға құқығы жоқ.

8. Егер Қоғамның бастамасы бойынша сатып алынатын оның орналастырылған акцияларының саны олардың жалпы санынан бір процент асатын болса, акцияларды сатып алу-сату мәмілесі (мәмілелері) жасалғанға дейінгі ол өз акционерлеріне осындай сатып алу туралы хабарлауға міндетті.

Қоғамның өзі орналастырған акцияларын сатып алуы туралы хабарламасында өзі сатып алатын акциялардың түрлері, саны, бағасы, мерзімі туралы және оларды сатып алу талаптары туралы мәліметтер болуға тиіс және ол бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануға тиіс.

9. Қоғамның өз акционерлері сатып алуға өтініш берген орналастырылған акцияларының саны Қоғам сатып алуға жариялаған акциялардың санынан асып түскен жағдайда бұл акциялар акционерлерден оларға тиесілі акциялардың санына барабар сатып алынады.

Барабар коэффициенті келесі формуламен есептеледі:

$$K = A/C, \text{ мұндағы}$$

K – барабар коэффициенті;

A – Қоғамның (Заңмен белгіленген шектеулерді негізге ала отырып) сатып алуы мүмкін акцияларының жалпы саны;

C – сатып алуға өтініш берген Қоғамның орналастырылған акцияларының жалпы саны.

Қоғамның акционерден сатып алатын акцияларының саны акционердің сатып алуға өтініш берген акцияларын барабар коэффициентіне көбейту жолымен есептеп шығарылады.

10. Қор биржасындағы айналымнан тыс акциялар Қоғамның бастамасы бойынша акционердің келісімімен, Қоғам Директорлар кеңесінің акцияларды сатып алу туралы шешім қабылдауына дейінгі күнтізбелік 30 (отыз) күннен ерте емес мерзімге тәуелсіз бағалаушы анықтаған бағамен сатып алынуы мүмкін.

Бұл орайда акцияның тәуелсіз бағалаушының есебі негізінде бағаның нарықтық бағадан ең көп ауытқуы 20%-дан аспауы тиіс.

3. Қоғамның орналастырылған акцияларды акционердің талап етуі бойынша сатып алуы

11. Қоғамның орналастырылған акцияларды акционердің талап етуі бойынша сатып алуы осы әдістемеге сәйкес жүргізіледі.

12. Қоғам орналастырылған акцияларды сатып алуды:

1) Акционерлердің жалпы жиналысы Қоғамды қайта ұйымдастыру туралы шешім қабылдаған (егер акционер Қоғамды қайта ұйымдастыру туралы мәселе қаралған Акционерлердің жалпы жиналысына қатысып, оған қарсы дауыс берсе);

2) Акционерлердің жалпы жиналысы Қоғам акцияларының делистингі туралы шешім қабылдаған (егер акционер Акционерлердің жалпы жиналысына қатыспаса немесе егер ол осы жиналысқа қатысып, аталған шешімді қабылдауға қарсы дауыс берсе);

3) сауда-саттықты ұйымдастырушы Қоғам акцияларының делистингі туралы шешім қабылдаған;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Қоғамның Жарғысында белгіленген тәртіппен қабылданған ірі мәміле жасау туралы шешіммен және (немесе) жасалуында Қоғамның мүддесі бар мәміле жасау туралы шешіммен келіспеген;

5) Акционерлердің жалпы жиналысы Қоғамның Жарғысына осы акционерге тиесілі акциялар бойынша құқықтарды шектейтін өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы шешім қабылдаған (егер акционер осындай шешім қабылданған акционерлердің жалпы жиналысына қатыспаса немесе ол осы жиналысқа қатысып, аталған шешімнің қабылдануына қарсы дауыс берсе) жағдайларда Қоғам акционерінің талап етуі бойынша жүргізуге тиіс.

13. Акционер осы тараудың 12-тармағында көрсетілген шешім қабылданған күннен бастап немесе сауда-саттықты ұйымдастырушы Қоғам акцияларының делистингі туралы шешім қабылдаған күннен бастап 30 (отыз) күн ішінде Қоғамға жазбаша өтініш жіберу арқылы өзіне тиесілі акцияларды сатып алу туралы Қоғамға талап қоюға құқылы.

Аталған өтініш алынған күннен бастап 30 (отыз) күн ішінде Қоғам акционерден акцияларды сатып алуға міндетті.

14. Қоғамның өз акционерлері сатып алуға өтініш берген орналастырылған акцияларының саны Қоғам сатып алуы мүмкін акциялардың санынан артық болған жағдайда, бұл акциялар акционерлерден оларға тиесілі акциялардың санына барабар сатып алынады.

Барабар коэффициенті келесі формуламен белгіленеді:

$$K = A/C, \text{ мұндағы}$$

K – барабар коэффициенті;

A – Қоғамның (Заңмен белгіленген шектеулерді негізге ала отырып) сатып алуы мүмкін акцияларының жалпы саны;

C – сатып алуға өтініш берген Қоғамның орналастырылған акцияларының жалпы саны.

Қоғамның акционерден сатып алатын акцияларының саны акционердің сатып алуға өтініш берген акцияларын барабар коэффициентіне көбейту жолымен есептеп шығарылады.

15. Қоғамның орналастырылған акцияларды акционердің талап етуі бойынша сатып алуы акцияның баланстық құны бойынша жүзеге асырылады. Акцияның баланстық құнын есептеу акционердің Қоғамға өзіне тиесілі акцияларды сатып алу

туралы өтініші Қоғам кеңсесінде тіркелген күнге ХҚЕС-ке сәйкес құрастырылған соңғы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде жасалады.

Бір жай акцияның баланстық құны келесі формуламен есептеледі:

$$BV_{CS} = NAV / NO_{CS}, \text{ мұндағы}$$

BV_{CS} – (book value per common share) есеп күніне бір жай акцияның баланстық құны;

NAV – (net asset value) есеп күніне жай акцияларға таза активтер;

NO_{CS} – (number of outstanding common shares) есеп күніне жай акциялар саны.

Жай акцияларға таза активтер келесі формуламен есептеледі:

$$NAV = (TA - IA) - TL - PS, \text{ мұндағы}$$

TA – (total assets) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі акция эмитентінің активтері;

IA – (intangible assets) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі материалдық емес активтері;

TL – (total liabilities) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі міндеттемелері;

PS – (preferred stock) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі "жарғылық капитал, артықшылықты акциялар" сальдо есебі.

4. Қоғамның орналастырылған акцияларды сот шешімі бойынша сатып алуы

16. Қоғамның орналастырылған акцияларды сот шешімі бойынша сатып алуы акцияның баланстық құны бойынша, сот шешімімен басқа күн белгіленбесе, Қоғамның Директорлар кеңесінің осындай сатып алу туралы шешім қабылдаған күні жүзеге асырылады.

Бір жай акцияның баланстық құны келесі формуламен есептеледі:

$$BV_{CS} = NAV / NO_{CS}, \text{ мұндағы}$$

BV_{CS} – (book value per common share) есеп күніне бір жай акцияның баланстық құны;

NAV – (net asset value) есеп күніне жай акцияларға таза активтер;

NO_{CS} – (number of outstanding common shares) есеп күніне жай акциялар саны.

Жай акцияларға таза активтер келесі формуламен есептеледі:

$$NAV = (TA - IA) - TL - PS, \text{ мұндағы}$$

TA – (total assets) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі акция эмитентінің активтері;

IA – (intangible assets) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі материалдық емес активтері;

TL – (total liabilities) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі міндеттемелері;

PS – (preferred stock) есеп күніне акция эмитентінің қаржылық жағдайы туралы есебіндегі "жарғылық капитал, артықшылықты акциялар" сальдо есебі.

5. Қоғамның орналастырылған акцияларды сатып алуы бойынша шектеулер

17. Қоғам сатып алатын орналастырылған акциялардың саны орналастырылған акциялардың жалпы санының жиырма бес пайызынан аспауға тиіс, ал қоғамның орналастырылған акцияларын сатып алуға жұмсайтын шығыстары:

1) орналастырылған акцияларды акционердің талап етуі бойынша сатып алған кезде:

Акционерлердің жалпы жиналысында осы әдістеменің 12-тармағының 1), 2) және 5) тармақшалары бойынша шешім қабылдағанда;

- сауда-саттықты ұйымдастырушы Қоғам акцияларының делистингі туралы шешім қабылдағанда;

- жасалуында Қоғамның мүддесі бар ірі мәміле және (немесе) мәміле жасау туралы шешім қабылдағанда;

2) орналастырылған акцияларды Қоғамның бастамасы бойынша сатып алған кезде - Қоғамның орналастырылған акцияларын сатып алу туралы шешім қабылданған күнгі жағдай бойынша оның меншікті капиталы мөлшерінің он процентінен аспауға тиіс.

18. Қоғам сатып алған акциялар оның Акционерлері жалпы жиналысының кворумын анықтаған кезде есепке алынбайды және онда дауыс беруге қатыспайды.

6. Қорытынды ережелер

19. Осы әдістеменен реттелмеген мәселелер, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

20. Осы әдістеме Қоғамның акциялар шығару анықтамалығының ажырамас бөлігі болып табылады.

**«ҚазТрансОйл» АҚ
Жалғыз акционерінің шешімімен
(«ҚазМұнайГаз» АҚ
Басқармасы отырысының
2012 жылғы 3 шілдедегі
№75 хаттамасы) бекітілген**

«ҚазТрансОйл» АҚ таза табысын бөлу тәртібі

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «ҚазТрансОйл» АҚ таза табысын бөлу тәртібі (бұдан әрі - Тәртіп) Қазақстан Республикасы заңнамасы, «ҚазТрансОйл» АҚ жарғысына және өзге ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген.

2. Осы Тәртіпте пайдаланылатын ұғымдар:

Қоғам - «ҚазТрансОйл» АҚ;

акционерлер - Қоғамның жай акцияларының меншік иесі болып табылатын тұлғалар;

дивидендтер - акционерлердің өздеріне тиесілі акциялар бойынша Қоғам төлейтін кірістері;

Акционерлердің жалпы жиналысы - Қоғамның жоғарғы органы;

таза табыс – салық төлемдері кезеңі шығындарын қоса алғанда, кірістер мен шығыстар айырмасы

бөлінбеген пайда - акционерлер арасында үлестірілмеген және Қоғам қарамағында қалған өткен жылдардың жинақталған таза табысы.

3. Тәртіптің мақсаты Қоғам мен акционерлер мүдделерінің теңгерімін және Қоғамның таза табысын бөлуде айқындылықты қамтамасыз ету болып табылады.

4. Қоғам саясаты Қазақстан Республикасы заңнамасы, «ҚазТрансОйл» АҚ жарғысына және өзге ішкі құжаттарында қарастырылған акционерлер құқықтарын қатаң сақтау және құрметтеуге негізделеді. Тәртіп акционерлер әл-ауқатын арттыру, Қоғамның инвестициялық тартымдылығын және капиталын ұлғайтуға бағытталған.

2-тарау. Таза табысты бөлудің негізгі шарттары

5. Басқарма жыл сайын Акционерлердің жалпы жиналысына, аудиті Қазақстан Республикасының аудиторлық қызмет туралы заңына сәйкес жүргізілген, өткен жылға жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті талқылауы және бекітуі үшін ұсынады. Қаржылық есеп беруден басқа Басқарма Акционерлердің жалпы жиналысына аудиторлық есепті де ұсынады.

Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті Акционерлердің жылдық жалпы жиналысының өтетін уақытына отыз күн қалғаннан кешіктірмей Директорлар кеңесі алдын ала бекітуі тиіс.

Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті түпкілікті бекітуді Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында жүргізеді.

Қоғам жыл сайын уәкілетті органмен белгіленген мерзімдерде, немесе Қазақстан Республикасының заңдарымен қарастырылған жағдайларда уәкілетті органның келісімімен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген тәртіпте және мерзімдерде Қоғамның жылдық қаржылық есептілігін және шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілікті, және аудиторлық есептерді бұқаралық ақпарат құралдарында жыл сайын жариялап отыруға міндетті.

6. Қоғам Басқармасының ұсынысы негізінде Қоғамның Директорлар кеңесі Акционерлердің жалпы жиналысына шоғырландырылған қаржылық есептілік мәліметтері бойынша өткен қаржы жылы және/немесе жарты жылдық және/немесе тоқсанға Қоғамның

таза табысын бөлу тәртібі және Қоғамның бір жай акциясына келетін дивиденд мөлшері туралы ұсыныстар жасайды.

Акционерлердің жалпы жиналысына бір жай акцияға келетін дивиденд мөлшері туралы шешім қабылдау үшін ұсынылатын материалдар дивидендтерді төлеуге қажетті жағдайлардың болуы/болмауы туралы барлық қажетті ақпараттарды қамтуы тиіс.

7. Қоғам Директорлар кеңесінің Акционерлердің жалпы жиналысының қарауына берілетін таза табысты бөлу және дивидендтер мөлшері бойынша негіздемелерді дайындауында, таза табысты бөлуге әсер ететін келесі негізгі факторлар ескерілуі тиіс:

- 1) Қоғам алған таза табыстың нақты мөлшері;
- 2) Қоғамның төлемқабілеттілік және қаржы тұрақтылығы көрсеткіштері;
- 3) Қоғамның стратегиялық дамуының мақсаттарын қамтамасыз ету, оның ішінде:
 - тұрақты жыл сайынға кірістерді туындататын қолданыстағы өндірістік активтердің өнімділігін арттыруға бағытталған күрделі салымдарды қаржыландыру;
 - белгіленген тәртіппен келісілген жобаны қаржыландыру құрылымына сәйкес меншікті қаражат талап етілетін бөліктегі инвестициялық жобаларды қаржыландыру;
 - қарыз міндеттемелерін өтеу;
 - белгіленген тәртіппен сәйкес өзге заңды тұлғалардың жарғылық капиталына салымдарды (акцияларды сатып алуды) қаржыландыру;

4) Қоғам Директорлар кеңесінің қарамағындағы өзге де факторлар.

8. Қоғам Директорлар кеңесі, өткен қаржы жылына Қоғамның таза табысын бөлу тәртібі және жылдық дивиденд мөлшері туралы ұсыныстар дайындағанда, дивидендтерді төлеуге бағытталған сома Қоғамның таза табысының 40%-нен кем болмауын ескереді. Дивидендтердің нақты мөлшері, егер ол Қоғам міндеттемелеріне қайшы келмесе, Қоғамның таза табысының 100%-ін құрауы немесе одан асуы мүмкін. Таза табыстан асатын дивиденд сомасы бөлінбеген пайдадан төленеді. Дивидендтерді есептеуде Қоғамның шоғырландырылған немесе жеке таза табысының ең үлкен өлшемі қолданылады.

Сонымен қатар Басқарманың, Қоғамның жалпысалалық динамика мен капиталдық (инвестициялық) шығындар бағдарламасының сәйкес қаржы жылындағы Қоғамның нақты нәтижелерінің негізінде, 40%-тік көрсеткіштен төмен мөлшерде дивидендтерді төлеуге құқығы бар.

Қоғам Директорлар кеңесі, тоқсан және (немесе) жарты жылдың нәтижелері бойынша Қоғамның таза табысын бөлу тәртібі туралы ұсыныстар дайындағанда, дивидендтерді төлеуге бағытталған сома сәйкес қаржылық кезеңдегі Қоғамның таза табысының 10%-нен кем болмауын ескереді.

Тоқсан немесе жарты жылдық нәтижелері бойынша дивидендтерді төлеу жағдайында, сәйкес қаржылық кезеңдегі дивидендтерді төлегенде нақты аралық төлемдер сомасы ескеріледі.

9. Дивидендтерге үлестірілмеген таза табыс оны белгіленген тәртіпте Қоғам мақсаттары мен тапсырмаларына сәйкес қолдану үшін Қоғам қарамағында болады.

10. Бір жай акцияға келетін дивиденд мөлшері жай акциялар бойынша дивидендтерге бағытталған соманы дивиденд алуға құқығы бар акционерлер тізімін жасау күніндегі Қоғамның орналастырылған және айналымдағы жай акцияларының санына бөлу арқылы анықталады.

3-тарау. Дивидендтерді төлеуге шектеулер

11. Қоғам жай акциялары бойынша:

1) меншікті капиталының теріс мөлшері болған жағдайда немесе егер Қоғамның меншікті капиталының мөлшері оның жай акциялары бойынша дивидендтер есептеу нәтижесінде теріс болса;

2) егер Қоғам Қазақстан Республикасының банкроттық туралы заңдарына сәйкес төлем қабілетсіздігі немесе дәрменсіздік белгілеріне сәйкес келсе не аталған белгілер Қоғамда оның жай акциялары бойынша дивидендтер есептеу нәтижесінде пайда болса дивидендтер төленуі мүмкін емес.

12. Орналастырылмаған немесе Қоғам өзі сатып алған жай акцияларына, сондай-ақ, егер сот шешімімен немесе Қоғамның акционерлерінің жалпы жиналысы Қоғамды тарату туралы шешім қабылдаса, дивидендтер есептелмейді және төленбейді.

4-тарау. Қорытынды ережелер

13. Тәртіппен реттелмеген мәселелер, Қоғам жарғысы және Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

14. Тәртіп Қоғамның акциялар шығару анықтамалығының ажырамас бөлігі болып табылады.